

pravosudna mreža
BOSNE I HERCEGOVINE
правосудна мрежа
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
justice network
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

forum građana tuzle

Helsinški odbor za ljudska prava
u Republici Srpskoj

NEWSLETTER BILTEN

Pokretanje Pravosudne mreže BiH inicirali su Forum građana Tuzle i Helsinški odbor za ljudska prava u RS, kao dio aktivnosti Projekta održivosti civilnog društva (CSSP). Osnovna svrha Mreže je doprinos nezavisnosti, efikasnosti, nepristrasnosti i samostalnosti bh. pravosuđa.

| Broj 2. |

NOVOSTI

Tužilaštvo BiH upozorava da pet tužilaca ostaje bez plata 14 April 2015

Državno tužilaštvo nema dovoljno sredstava da osigura plate za preko 20 uposlenika, nakon što je Delegacija Evropske unije u BiH obustavila tranšu za procesuiranje predmeta ratnih zločina dok se ne usvoji Strategija za reformu sektora pravde.

Iz Tužilaštva BiH je saopćeno da je egzistencija ukupno 22 uposlenika, od čega pet tužilaca i 17 stručnih saradnika, koji rade na predmetima ratnih zločina, ugrožena suspenzijom IPA sredstava iz Evropske unije (EU).

“Iako je financiranje iz IPA projekta obustavljeno krajem prošle godine, glavni tužitelj je racionalnim korištenjem sredstava iz IPA projekta ostvario uštede iz kojih su isplaćene plaće za januar, februar i dio martovske plaće ovim uposlenicima. Nažalost, Tužiteljstvo BiH nije u mogućnosti osigurati njihovo daljnje financiranje iz svog budžeta”, navodi se iz Tužilaštva BiH.

U saopćenju se također navodi da određena tužilaštva i sudovi već otpuštaju stručne suradnike angažirane u okviru IPA projekta.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće (VSTV) u martu ove godine saopćilo je da je Delegacija EU obustavila sredstva jer nije usvojena Strategija za reformu sektora pravde za period 2014.–2018.

“Neispunjenjem uslova za uplatu druge tranše ugroženo je daljnje procesuiranje predmeta ratnih zločina s obzirom da pravosudne institucije nisu u mogućnosti da isplate plate zaposlenima u okviru projekta i obezbijede materijalna sredstva”, istakli su iz VSTV-a.

U okviru IPA projekta za 2012. i 2013. godinu, EU je obezbijedila 14,8 miliona eura direktne budžetske podrške sudovima i tužilaštvima za efikasnije procesuiranje ovih predmeta u periodu od 2014. do 2018. godine.

Budžetsku podršku koristilo je 16 tužilaštava i šest sudova, u kojima je u 2014. zaposleno ukupno 20 tužilaca i sedam sudija, te 115 stručnih savjetnika, saradnika i administrativno-tehničkih radnika za rad na procesuiranju predmeta ratnih zločina.

Preuzeto sa: www.justice-report.com

Britanska Ambasada
Sarajevo

Pravosuđe u Izvještaju o napretku BiH u 2014. godini

Pravosuđe u Izvještaju o napretku Bosne i Hercegovine u 2014. godini

Prilog: Izvjestaj_o_napretku_BiH_2014_final_bos.pdf

Vijest preuzeta sa www.pravosudje.ba

„Procent realizacije plana rješavanja predmeta za 2014. godinu“ (Projekat unapređenja efikasnosti pravosuđa) 13.01.2015.

Sudovi u BiH su u periodu od 1. januara do 31. decembra 2014. godine ostvarili 19% veći procenat realizacije plana rješavanja predmeta i riješili 13.000 najstarijih predmeta više u odnosu na 2013. godinu. Ukupno je realizovano 80% plana i riješeno blizu 86.000 najstarijih predmeta.

Sudovi su planovima za rješavanje predmeta u 2014. godini predvidjeli riješiti 108.000 najstarijih predmeta. U prilogu je prikazan sumarni pregled realizacije planova za 2014. godinu na nivou suda, po godini iniciranja predmeta, a na osnovu podataka koji su bili predmet analize.

Praćenje procesa rješavanja predmeta prema planovima jedna je od osnovnih aktivnosti Stalne komisije za efikasnost pravosuđa Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Naime, VSTV BiH je na sjednici održanoj 16. decembra 2013. godine usvojio novo Uputstvo za izradu planova za rješavanje predmeta koje se počelo primjenjivati prilikom kreiranja planova za rješavanje predmeta za 2014.godinu. Glavni cilj Uputstva je rješavanje svih predmeta koji se ne završe u roku od jedne godine od dana podnošenja inicijalnog akta u sudu. Zahvaljujući ovoj aktivnosti, čija implementacija je započela u okviru Projekta podrške pravosuđu finansiranom iz sredstava IPA 2009 i IPA 2010 Evropske unije, a nastavljena u okviru Projekta unapređenja efikasnosti pravosuđa koji finansiraju kraljevine Norveška i Švedska, doći će do smanjenja broja neriješenih starih predmeta, što će značajno doprinijeti povećanju efikasnosti sudova, a samim tim i pravosuđa u cjelini. Od 2010. godine do danas sudovi svake godine riješe preko 70.000 najstarijih predmeta što svakako utiče i na smanjenje ukupnog broja neriješenih predmeta

Vijest preuzeta sa www.pravosudje.ba

1. Nedostatak pravne sigurnosti

Podijeljeni pravosudni sistem unutar BiH, jedan na nivou države, dva na nivou entiteta i jedan na nivou Brčko Distrikta, te neusaglašenost zakona vrlo često građane dovode u nejednakopravan položaj zbog primjene različitih zakona (npr. krivični zakoni) a što prouzrokuje i neujednačenu sudsku praksu, što je rezultat nepostojanja vrhovne sudske institucije (Apelacioni sud BiH ili Vrhovni sud BiH) čiji bi osnovni zadatak bio da usaglasi sudsku praksu kao i primjenu materijalnog prava. Zbog ovakve situacije često se krše ljudska prava. Zbog nedostatka političke volje za promjenu Ustava BiH, kojim bi se jasno utvrdila pozicija sudske vlasti, teško je predvidjeti kada bi se ove izmjene mogle dogoditi, premda je to jedan od uslova predviđenih poglavljima 23 i 24 Aquis communautaire-a. S druge strane sudstvo na nivou entiteta je apsolutno autonomno u odnosu na sudstvo države.

2. (ne)Definisane nadležnosti izmedju tuzilaštava razlicitih nivoa

Vrlo često se dešava da tužilaštvo vodi postupak i podigne optužnicu pred nadležnim sudom a isti utvrdi stvarnu nenadležnost te se predmet dostavlja nižem tužilaštvu što odugovlači čitav postupak i čini sudsku vlast neefikasnom. Takvih slučajevima je nažalost bilo i ranije i uvijek se radilo o tzv. "velikim predmetima". Zbog toga bi trebalo uskladiti zakone o krivičnom postupku kako bi se spriječile ovakve pojave.

3. Finansijska nezavisnost sudske vlasti

Potrebno je centralizirati finansiranje sudske vlasti jer postojeći način finansiranja, naročito u FBiH, je neprihvatljiv, jer se sudska vlast na nivou kantona finansira iz kantonalnih budžeta i vrlo često se dešava da tužilaštva i sudovi nemaju sredstva za vođenje sudskog postupka, plaćanje sudskih troškova (naknade vještacima, svjedocima), što utiče na efikasnost suda i rad tužilaštva i upravo kroz takav vid finansiranja može se vršiti opstrukcija rada motivisana političkim razlozima. Zato je potrebno, u cilju stvaranja uslova za efikasan rad sudske vlasti centralizirati način finansiranja kroz tzv. "sudski budžet". Ovo treba učiniti i zbog obima posla sa kojim je suočena sudska vlast i kako i zbog potrebe za većim brojem sudija i tužilaca, tako kao i tehničke opremljenosti. A vrlo su česte opstrukcije od strane političke vlasti koja obezbjeđuje budžetska sredstva sudskoj vlasti.

4. Nezavisan izbor sudija i tuzilaca

Iako je formirano Visoko sudsko i tužilačko vijeće (VSTV) koje je nadležno za izbor sudija i tužilaca, još uvijek zbog samog sastava VSTV nije uklonjen u cijelosti politički uticaj na izbor tužilaca i sudija. Iz tih razloga bi trebalo transformisati VSTV i formirati posebno VSV i VTV, čime bi se omogućilo da sudije biraju sudije a da tužioci biraju tužioce, ili transformisati VSTV i u okviru njega formirati dva pod-vijeća, jedno za izbor tužilaca a drugo za izbor sudija čime bi članovi tih pod-vijeća nosili svu odgovornost za izbor najkvalitetnijih sudija i tužilaca.

5. Saradnja između tužilaštva i sudova sa drugim agencijama za zaštitu zakona (SIPA, OSA, policija itd.)

Svjedoci smo da vrlo često zbog nedostatka prave koordinacije, naročito u istražnom postupku, između tužilaštva i agencija za zaštitu zakonitosti je onemogućena tajnost istrage, tako da često dolazi do tzv. „curenja“ bitnih informacija što otežava samu istragu kao i nesaradnja drugih državnih institucija koje ne dostavljaju traženu dokumentaciju od strane tužilaštva, tako da za neke informacije javnost prije sazna nego što sazna javni tužilac ili sudija. Zato bi zakonom trebalo utvrditi koordinaciju, nedležnost ili pak formiranje posebnog ureda u okviru postojećih institucija koji bi radio na zaštiti zakonitosti i koji bi na sebe preuzeo ulogu provođenja naredbi tužilaštva ili suda (USKOK ili slično).

6. Stvarna nadležnost sudova

Jedan od velikih problema je veliki broj predmeta u radu sudova, negdje oko 2.000.000, a od toga broja preko 1 milion su sporovi iz komunalne oblasti. To je i razlog zašto bi trebalo razmišljati da se ti predmeti rade na drugi način i da ne budu u nadležnosti sudova (putem određenih agencija koje bi preuzele nadležnost iz ove oblasti) čime bi se omogućilo da daleko veći broj sudija radi na predmetima iz oblasti krivičnog i građanskog prava a što bi sigurno povećalo efikasnost rada sudske vlasti.

DOGAĐAJI

TV emisija na temu “Nezavisnost pravosuđa i kako do efikasne sudske vlasti u BiH“

U okviru projekta „Civilno društvu u procesu bh. pravosuđa“, 21. marta 2015. godine, realizovana je TV emisija na Televiziji BN. Gosti TV emisije su: Borka Novaković, advokatica; Snježana Ivandić-Ninković, Asocijacija za demokratske inicijative; Vehid Šehić, Forum građana Tuzle; Radenko Udovičić, Medijske inicijative i Edin Šaćirević, Udruženje stručnih saradnika pri sudovima i tužilaštvima BiH.

Tokom TV emisije se govorilo o Strategiji reforme sektora pravde i njenim predviđenim mjerama, koje su usljed sve izraženijeg nedostatka političke volje, gotovo uvijek odvijale na operativno-tehničkom nivou. Takođe, gosti su se referirali na ključnu mjeru koja je izostavljena u novoj Strategiji reforme sektora pravde 2014–2018, a to je finansiranje pravosuđa, prije svega problemi i neharmoniziran sistem finansiranja koji je prisutan u Federaciji BiH.

Promocija programa održivosti civilnog društva u BiH (CSSP)

U poslovnom centru UNITIC u Sarajevu, 27.06.2014. godine održana je promocija Programa održivosti civilnog društva (CSSP) u BiH koji finansira Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i Britanska ambasada.

Promociji su prisustvovali brojni gosti kojima su se obratili gospodin David Barth, direktor misije USAID-a u BiH, gospođa Jo Lomas, otpravnica poslova Ambasade Velike Britanije u BiH, gospodin Zlatan Ohranović, izvršni direktor CCI-ja, gđa Aida Daguda, izvršna direktorica CPCD-a. Promocija je nastavljena sa prikazivanjem promotivnog i desetominutnog filma u kojima su predstavljeni ključni problemi u 12 sektora koji su izdvojeni CSSP programom.

Inače, kako je i planirano, CSSP program je, nakon selekcije pristiglih prijava, odabrao nevladine organizacije koje će biti partneri /koordinatori sljedećih sektora : upravljanje javnim finansijama (planiranje i izvršenje budžeta), obrazovanje, zdravstvo, zapošljavanje i tržište rada, poljoprivreda i ruralni razvoj, pravosuđe, kultura, zaštita okoliša i energetska efikasnost, Ljudska prava - marginalizovane grupe, prava žena, borba protiv korupcije i politike ekonomskog razvoja (NBR je, u partnerstvu sa LINK Mostar, koordinator ovog sektora).

U sklopu Promocije održan je i Sajam na kojem su koordinatori sektora/ partnerske organizacije predstavile svoj rad zajedno sa CCI I CPCD koji su implementing partneri CSSP Programa.

**Konferencija „Civilno društvo u procesu reforme bh. pravosuđa“,
13. i 14. mart 2015. godine, Etno selo „Stanišić“, Bijeljina**

Forum građana Tuzle i Helsinški odbor za ljudska prava organizovali konferenciju na kojoj su prezentovani najvažniji rezultati istraživanja o najvažnijim preprekama koje utiču na efikasnost i nezavisnost pravosudnih institucija.

Tokom konferencije formirane radne grupe po tematskim oblastima:

1. Obezbjedenje ustavnih i zakonskih pretpostavki za nezavisnost institucija pravosuđa;
2. Unapređenje postupka izbora sudija i tužilaca i jačanje uloge VSTV BiH kao nezavisne institucije;
3. Obezbjedenje finansijske nezavisnosti i samostalnosti pravosuđa u BiH.

Članovi radnih grupa izradili konkretne prijedloge za prevazilaženje indetifikovanih problema unutar navedenih oblasti:

I Preporuke radne grupe „Položaj, nezavisnost i način izbora Visokog sudskog i tužilačkog vijeća“:

- Vijeće ne treba biti zatvoreno i ograničeno isključivo na pravosudnu zajednicu;
- Članovi Vijeća ne mogu biti članovi političkih partija.
- Proces izbora članova Vijeća treba biti transparentan i regulisan tako da osigura stručnost kadrova koji se biraju u Vijeće (uključiti mehanizam stručnosti i integriteta).
- U trenutnoj proceduri izbora članova Vijeća postoji prevelika uređenost pitanja etničke zastupljenosti pravilnicima Vijeća koji djeluju kao „zakon“ u praksi. Ne postoji namjera ukinuti ovaj princip, nego ga zakonski drugačije formulisati.
- Treba povećati broj članova VSTV-a, tako da se dodaju predstavnici svih nivoa pravosuđa (okružni i osnovni/kantonalni i opštinski).
- Advokati mogu ostati članovi Vijeća ali ne treba da imaju pravo glasa za izbor nosilaca pravosudne funkcije - mogu učestvovati u odlučivanju o drugim pitanjima.
- Treba povećati zastupljenost akademske zajednice i civilnog društva.
- Odvojiti izbor sudija od izbora tužilaca, u dva odvojena postupka gdje će isključivo sudije birati sudije, a tužioci birati tužioce.

II Preporuke radne grupe „Efikasnost i nepristrasnost pravosuđa i odgovornost nosilaca pravosudnih funkcija“:

- Kako bi se utvrdilo stvarno stanje u ovoj oblasti potrebno je sačiniti odgovarajuću procjenu stanja (anketa, upitnik, istraživanje).
- Neujednačenost sudske prakse ugrožava jednakost građana pred zakonom i potrebno je obezbjediti mehanizme za ujednačavanje prakse.
- U cilju uspostave bolje komunikacije između pravosuđa i javnosti potrebno je sačiniti funkcionalnu analizu mehanizama komunikacije pravosuđa i javnosti.
- Pravilnik o predvidivim rokovima – primjena – izvršenje postupka.
- Ne treba zanemariti kvalitet sudskih i tužilačkih odluka brinući se samo o njihovom kvantitetu.
- Upoređujući broj potvrđenih optužnica i broj osuđujućih presuda procjeniti rad postupajućih tužilaštava, kao jedan od faktora uspješnosti rada tužilaštava.
- Unaprijediti postojeću sistematizaciju rada sudova i tužilaštava, (voditi računa o broju potrebnih kadrova - sudija i tužitelja).
- Institucionalizacija kapaciteta koji se u okviru VSTV kao projekti bave efikasnošću pravosuđa.

III Preporuke radne grupe “Finansiranje pravosuđa”:

Problemi:

1. Decentralizirano finansiranje.
2. Način predlaganja, usvajanja i izvršenja budžeta.

Preporuke:

1. Centralizacija finansiranja pravosuđa u FBiH.
2. Unaprijediti način predlaganja, usvajanja i izvršenja budžeta.
3. Obezbjediti značajniju ulogu VSTV-a u predlaganju budžeta, a u slučaju da budžet ne bude odobren obezbjediti mogućnost pregovaranja sa parlamentima/izvršnim organima.
4. Utvrditi višegodišnju strategiju finansiranja pravosuđa u BiH kako bi se obezbedilo da pravosudne i tužilačke institucije rade prema odobrenoj sistematizaciji.
5. Unapređenje položaja predstavnika pravosudnih i tužilačkih institucija u kreiranju budžeta kroz mehanizme kontrole.

LINKOVI

- Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH - vstvbih@pravosudje.ba
- Okružni sud BL - milorad.novkovic@pravosudje.ba
- Udruženje sudija u BiH - us.bih@pravosudje.ba
- Udruženje žena sudija u BiH - adisa.zahiragic@pravosudje.ba
- Udruženje sudija/sudaca u FBiH - usfbih@bih.net.ba
- Udruženje sudija u RS - us.rs@pravosudje.ba
- Udruženje tužilaca u RS - udruzenje.tuzilacars@gmail.com
- Udruženje tužilaca/udruga tužitelja u FBiH - tuzdi@bih.net.ba
- Udruženje stručnih saradnika i savjetnika u sudovima i tužilaštvima u BiH - ussbih@gmail.com
- Centar za edukaciju sudija i tužilaca FBiH - cestfbih@cest.gov.ba
- Centar za edukaciju sudija i tužilaca u RS - drago.seva@rs.cest.gov.ba
- Advokatska komora Republike Srpske - akrsbars@inecco.net
- Advokatska/odvjetnička komora FBiH - adkomfbh@bih.net.ba
- Krešimir Zubak, advokat – drazenzubak@yahoo.com
- Advokatska kancelarija Stevanović - office@advokati-stevanovic.com
- ABA ROLLI BRRLN (ABA Rule of Law Initiative) - ermin.sarajlija@abaroli.org
- USAID Justice Project - maja.kapetanovic@usaid.jp.ba
- Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli - zlatan.begic@gmail.com
- Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću - elvedin.sedic@pravifakultet.ba
- Mreža pravde - sm@hrc.unsa.ba
- Transparency International Banja Luka - info@ti-bih.org
- ADI - Asocijacija za demokratske inicijative - snjezana@adi.org.ba
- ACIPS - acips@acips.ba
- Account - infohouse@infohouse.ba
- Vaša prava BiH - emirp@vasaprava.org
- CIN - Centar za istraživačko novinarstvo - info@cin.ba
- UG Justicia - justicia.tk@gmail.com
- Sarajevski otvoreni centar - office@soc.ba

Britanska Ambasada
Sarajevo

